

ПРЕССЪОБЩЕНИЕ

23 февруари 2021 г.

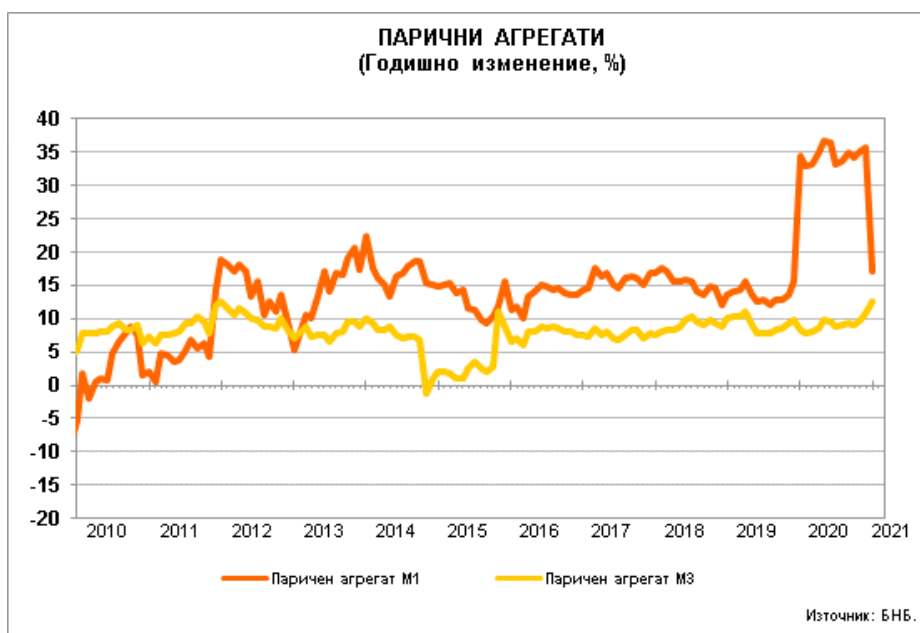
12:00 ч.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ¹

Януари 2021 г.

През януари 2021 г. *широките пари* (паричния агрегат $M3^2$) се увеличават на годишна база с 12.7% при 10.9% годишното нарастване през декември 2020 година. В края на януари 2021 г. *широките пари* са 114.369 млрд. лв. (90.7% от БВП³) при 113.620 млрд. лв. към декември 2020 г. (96.4% от БВП). Най-бързоликвидният им компонент – паричният агрегат $M1^{4,5}$ се увеличава през януари 2021 г. със 17.1% на годишна база (35.8% годишен ръст през декември 2020 година).

Графика 1

¹ Пълният комплект от таблици за паричната статистика, както и методологическите бележки, се намират на интернет страницата на БНБ в раздел *Статистика/ Парична и лихвена статистика/ Парична статистика*. На база на постъпила допълнителна информация от отчетни единици е извършена ревизия на данните за януари 2020 г. и декември 2020 година. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.

² Паричният агрегат $M3$ включва паричен агрегат $M1$, депозити с договорен матуритет до 2 г., депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца, и търгуеми инструменти (издадени дългови ценни книжа до 2 години, акции/дялове на фондовете на паричния пазар и репо-сделки).

³ При БВП за 2021 в размер на 126.052 млрд. лв. и 117.899 млрд. лв. за 2020 г. (прогнозни данни на БНБ).

⁴ Паричният агрегат $M1$ включва най-бързоликвидните инструменти, използвани за разплащане (пари извън Парично-финансови институции и овърнайт-депозити в левове и чуждестранна валута).

⁵ Във връзка с извършен анализ на банковите продукти и в съответствие с методологическите изисквания, с данните към януари 2020 г., са прекласифицирани прехвърляеми спестовни депозити от показател *Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца* в показател *Овърнайт депозити* на сектор *Домакинства*. Прекласификациите са нетрансакционни изменения в данните с еднократен ефект - за допълнителна информация относно дефинициите на финансовите потоци виж *Методологически бележки* към данните по парична статистика.

В края на януари 2021 г. депозитите⁶ на неправителствения сектор⁷ са 94.089 млрд. лв. (74.6% от БВП), като годишното им увеличение е 11.9% (9.7% годишно повишение през декември 2020 година). Депозитите на *Нефинансови предприятия* са 29.253 млрд. лв. (23.2% от БВП) в края на януари 2021 година. В сравнение със същия месец на 2019 г. те се увеличават с 13.5% (10.5% годишно повишение през декември 2020 година). Депозитите на *финансовите предприятия* нарастват с 25.4% на годишна база през януари 2021 година (2% годишно повишение през декември 2020 г.) и в края на месеца достигат 3.225 млрд. лв. (2.6% от БВП). Депозитите на *Домакинства и НТООД* са 61.612 млрд. лв. (48.9% от БВП) в края на януари 2021 година. Те се увеличават с 10.5% спрямо същия месец на 2020 г. (9.7% годишен ръст през декември 2020 година).

Графика 2

Нетните вътрешни активи са 70.074 млрд. лв. в края на януари 2021 година. Те се увеличават с 6.7% спрямо същия месец на 2020 г. (5.4% годишно повишение през декември 2020 година). В края на месеца основният им компонент – *вътрешният кредит*, възлиза на 70.746 млрд. лв. и нараства спрямо януари 2020 г. с 9% (7.9% годишно увеличение през декември 2020 година). През януари 2021 г. вземанията от неправителствения сектор⁸ се увеличават с 4.7%, като достигат 67.803 млрд. лв. (4.5% годишно увеличение през декември 2020 година).

В края на януари 2021 г. кредитите за неправителствения сектор са 65.747 млрд. лв. (52.2% от БВП) при 65.456 млрд. лв. към декември 2020 г. (55.5% от БВП). През януари 2021 г. те се увеличават на годишна база с 4.6% (4.4% годишно повишение през декември 2020 година). Изменението в размера на кредитите за неправителствения сектор е повлияно и от нетните продажби на кредити от *Други парично-финансови институции (Други ПФИ)*, чиито обем за последните дванадесет месеца е 340.7 млн. лева. На годишна база

⁶ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁷ Неправителственият сектор обхваща сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Инвестиционни фондове*, *Финансови посредници*, *Финансови спомагатели*, *Каптивни финансови институции* и *заемодатели*, *Застрахователни дружества* и *Пенсионни фондове*) и сектор *Домакинства и НТООД (Нетърговски организации, обслужващи домакинствата)*.

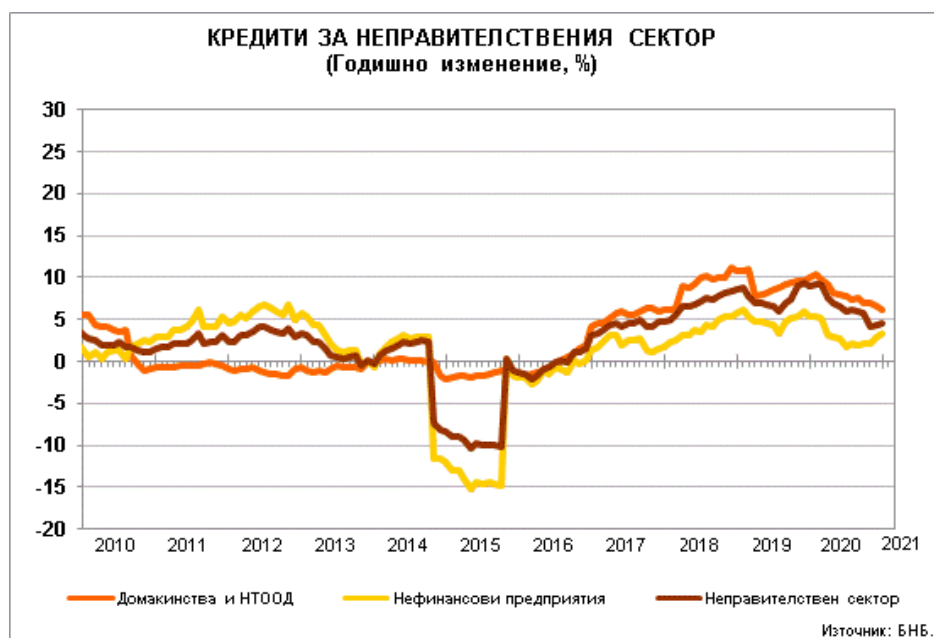
⁸ Вземанията от неправителствения сектор по инструменти включват кредити, репо-сделки, дългови ценни книжа и акции и други капиталови инструменти.

продадените кредити⁹ от *Други ПФИ* са 340.7 млн. лв. (в т. ч. 1.6 млн. лв. през януари 2021 година) като за последните дванадесет месеца няма обратно изкупени кредити.

Кредитите за *Нефинансови предприятия* нарастват с 3.4% на годишна база през януари 2021 г. (3% годишно повишение през декември 2020 г.) и в края на месеца достигат 35.869 млрд. лв. (28.5% от БВП). Кредитите за *Домакинства и НТООД* са 25.576 млрд. лв. (20.3% от БВП) в края на януари 2021 година. Спрямо същия месец на 2020 г. те се увеличават с 6.3% (6.6% годишно повишение през декември 2020 година). В края на януари 2021 г. *жилищните кредити* са 12.071 млрд. лв. и нарастват на годишна база с 11.4% (11.6% годишно увеличение през декември 2020 година). *Потребителските кредити* възлизат на 11.947 млрд. лв. и се увеличават с 4.7% спрямо януари 2020 г. (5% годишно повишение през декември 2020 година). На годишна база *другите кредити*¹⁰ намаляват с 25.5% (21.4% годишно понижение през декември 2020 г.), като достигат 395.4 млн. лева.

Кредитите, предоставени на финансови предприятия, са 4.301 млрд. лв. (3.4% от БВП) в края на януари 2021 година. В сравнение с януари 2020 г. те се увеличават с 4.4% (3.6% годишно повишение през декември 2020 година).

Графика 3

⁹ Включват се всички кредити, които са прехвърлени на трети лица и са изключени от балансите на парично-финансовите институции. Задбалансово отчитаните кредити не попадат в обхвата на показателя.

¹⁰ В показател *други кредити* се включват и средствата, отпуснати на сдруженията на собствениците по *Национална програма за енергийна ефективност на многофамилни жилищни сгради*.

В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ¹¹ БНБ събира информация за всички балансови показатели на ПФИ, включително информация за кредитите, които са реструктурирани¹² или са необслужвани¹³. Предоставяната от банките информация за тези кредити е агрегирана поради това, че за целите на паричната и на лихвената статистика не се събират детайлни данни за кредитите по срокове на просрочие.

В съответствие с международната практика отчитането за паричната статистика се различава от това за надзорни цели, включително при отчитането на кредитите, които са реструктурирани или са необслужвани. Подробна информация относно отчетните правила за целите на паричната статистика се съдържа в методологическите бележки към данните.

Нетните чуждестранни активи са 67.021 млрд. лв. в края на отчетния месец при 66.635 млрд. лв. в края на декември 2020 година. Те нарастват с 16.7% в сравнение с януари 2020 г. (15.3% годишно повишение през декември 2020 година). През януари 2021 г. *чуждестранните активи* се увеличават с 12.5% (12.3% годишен ръст през декември 2020 г.), като достигат 75.867 млрд. лева. *Чуждестранните пасиви* са 8.846 млрд. лв. и на годишна база намаляват с 11.6% (4.7% годишно понижение през декември 2020 година).

¹¹ Регламент (ЕО) №1017/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор "Парично-финансови институции" (ЕЦБ/2013/33) и Регламент (ЕО) №1072/2013 на Европейската централна банка от 24 септември 2013 г. относно статистика за лихвените проценти, прилагани от парично-финансовите институции по депозити и кредити на домакинства и нефинансови предприятия (ЕЦБ/2013/34).

¹² Реструктурирани кредити са тези, които са определени като реструктурирани експозиции съгласно Регламент за изпълнение (ЕС) № 680/2014 на Комисията от 16 април 2014 година за определяне, в съответствие с Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета, на техническите стандарти за изпълнение по отношение на предоставянето на информация от институциите на надзорните органи.

¹³ Необслужвани са кредитите, които отговарят на поне едно от условията по член 178 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 година относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012.

ПАРИЧНИ, ДЕПОЗИТНИ И КРЕДИТНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Годишно изменение, %)

	2017	2018	2019	Декември 2020	Януари 2021	
					Салдо (млн. лева)	Годишно изменение (%)
КОМПОНЕНТИ НА МЗ						
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	7.7	8.8	9.9	10.9	114,369	12.7
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	16.9	12.2	15.5	35.8	84,504	17.1
1.1. Пари извън ПФИ	10.9	10.0	10.5	12.2	19,350	14.4
1.2. Овърнйт депозити	19.6	13.1	17.6	44.8	65,154	17.9
2. М2 - М1 (Квазипари = 2.1.+2.2.)	-1.9	4.7	2.3	-27.0	29,865	1.9
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	-1.9	5.5	1.3	1.8	29,295	2.0
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	-2.0	2.7	4.8	-95.2	570	-2.0
3. МЗ - М2(=3.1.)	-21.6	-99.3	-100.0	0.0	0	0.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репосделки)	-21.6	-99.3	-100.0	0.0	0	0.0
ИЗТОЧНИЦИ НА МЗ						
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	4.0	8.4	3.1	15.3	67,021	16.7
1.1. Чуждестранни активи	2.7	8.3	3.1	12.3	75,867	12.5
1.2. Чуждестранни пасиви	-3.9	7.8	2.9	-4.7	8,846	-11.6
2. НЕТНИ ВЪТРЕШНИ АКТИВИ (=2.1.+2.2.)	8.0	7.8	14.1	5.4	70,074	6.7
2.1. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.1.+2.1.2.)	6.7	7.5	11.5	7.9	70,746	9.0
2.1.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	149.4	-212.1	243.8	384.7	2,943	2393.2
2.1.2. Вземания от неправителствения сектор ²	4.5	8.9	9.7	4.5	67,803	4.7
2.2. ДРУГИ ПОЗИЦИИ ³	46.9	17.7	279.7	-161.7	-672	-188.0
ДЕПОЗИТИ⁴ И КРЕДИТИ НА НЕПРАВИТЕЛСТВЕНИЯ СЕКТОР						
ДЕПОЗИТИ⁴ (=1+2+3)	6.2	7.3	9.7	9.7	94,089	11.9
1. Нефинансови предприятия	13.8	5.2	14.3	10.5	29,253	13.5
2. Финансови предприятия	-26.9	16.9	2.4	2.0	3,225	25.4
3. Домакинства и НТООД	5.4	7.7	8.0	9.7	61,612	10.5
КРЕДИТИ (=1+2+3)						
1. Нефинансови предприятия	1.6	5.4	5.9	3.0	35,869	3.4
2. Финансови предприятия ⁵	51.8	23.7	46.9	3.6	4,301	4.4
3. Домакинства и НТООД (=3.1.+3.2.+3.3.+3.4.)	6.0	11.2	9.5	6.6	25,576	6.3
3.1. Овърдрафт	-5.3	2.2	-2.4	-9.2	1,162	-10.5
3.2. Жилищни кредити	8.5	11.8	14.5	11.6	12,071	11.4
3.3. Потребителски кредити	5.0	16.6	10.8	5.0	11,947	4.7
3.4. Други кредити	10.5	-24.1	-40.9	-21.4	395	-25.5

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 2 1071/2013 на ЕЦБ от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2013/33) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*. Отрицателните стойности показват превишение на задълженията спрямо вземанията на *Парично-финансовите институции* към сектор *Държавно управление*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Инвестиционни фондове*, *Финансови посредници*, *Финансови спомогатели*, *Каптивни финансови институции* и *заемодатели*, *Застрахователни дружества* и *Пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации*, *обслужващи домакинствата*).

³ Включва следните позиции: *Други активи и пасиви* (нето), *Нефинансови активи* и *Отношения между Парично-финансови институции* (нето).

⁴ В *Други парично-финансови институции* (кредитните институции и фондовете на паричния пазар). В съответствие с изискванията за статистическа отчетност на ЕЦБ в тях се включват и кредити основно под формата на подчинен срочен дълг.

⁵ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

На база на постъпила допълнителна информация от отчетни единици е извършена ревизия на данните за януари 2020 г. и декември 2020 г. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.

ПАРИЧНИ ПОКАЗАТЕЛИ

(Принос на компонентите им към годишното изменение, %)

	2017	2018	2019	Декември 2020	Януари 2021
КОМПОНЕНТИ НА МЗ					
ПАРИ МЗ (=1+2+3)	7.7	8.8	9.9	10.9	12.7
1. ПАРИ М1 (=1.1.+1.2.)	8.7	6.8	8.9	21.6	12.2
1.1. Пари извън ПФИ	1.7	1.6	1.7	2.0	2.4
1.2. Овърнйт депозити	6.9	5.1	7.2	19.6	9.8
2. М2 - М1 (Квазилари = 2.1.+2.2.)	-0.9	2.1	1.0	-10.7	0.5
2.1. Депозити с договорен матуритет до 2 г.	-0.6	1.7	0.4	0.5	0.6
2.2. Депозити, договорени за ползване след предизвестие до 3 месеца	-0.3	0.4	0.6	-11.2	0.0
3. МЗ - М2(=3.1.)	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0
3.1. Търгуеми инструменти (издадени дългови ЦК до 2 години + акции/дялове на ФПП + репо-сделки)	0.0	-0.1	0.0	0.0	0.0
ОСНОВНИ ИЗТОЧНИЦИ НА МЗ					
1. НЕТНИ ЧУЖДЕСТРАННИ АКТИВИ (=1.1.-1.2.)	4.0	8.4	3.1	15.3	16.7
1.1. Чуждестранни активи	3.3	9.7	3.6	14.5	14.7
1.2. Чуждестранни пасиви	-0.7	1.4	0.5	-0.8	-2.0
2. ВЪТРЕШЕН КРЕДИТ (=2.1.+2.2.)	6.7	7.5	11.5	7.9	9.0
2.1. Вземания от сектор <i>Държавно управление</i> ¹	2.1	-1.4	1.7	3.4	4.4
2.2. Вземания от неправителствения сектор ²	4.6	8.9	9.8	4.5	4.6
в т. ч. Кредити (=а+б+в)	4.7	8.1	9.1	4.2	4.4
а) Нефинансови предприятия	1.0	3.1	3.3	1.6	1.8
б) Финансови предприятия ³	1.5	1.0	2.3	0.2	0.3
в) Домакинства и НТООД	2.2	4.0	3.6	2.4	2.3

Данните са към края на отчетния период и не са сезонно изгладени. Съгласно изискванията на Регламент (ЕС) № 1071/2013 на ЕЦБ от 24 септември 2013 г. относно консолидирания баланс на сектор *Парично-финансови институции* (ЕСВ/2012/33) начислените лихви не са включени в инструментите (депозити, кредити, ценни книжа и др.) и балансите на банките не са консолидирани с тези на клоновете им в чужбина.

¹ Вземанията от сектор *Държавно управление* включват нетните вземания от *Централно държавно управление* и вземанията от *Местно държавно управление* и *Социалноосигурителните фондове*.

² Вземанията от неправителствения сектор включват вземанията от сектор *Нефинансови предприятия*, финансови предприятия (сектори *Инвестиционни фондове*, *Финансови посредници*, *Финансови спомогатели*, *Капитвни финансови институции и заемодатели*, *Застрахователни дружества* и *Пенсионни фондове*), както и вземанията от сектор *Домакинства и НТООД* (*Нетърговски организации, обслужващи домакинствата*).

³ Включват се предоставени кредити и маржин депозити.

На база на постъпила допълнителна информация от отчетни единици е извършена ревизия на данните за януари 2020 г. и декември 2020 г. Наличието на ревизии е указано в обяснителните бележки към съответните таблици с данни.